

Over groepsrollen

Les 3 (periode 6) Groepsdynamica

Groepsrollen

Huiswerk lezen: 9.1, 9.2, 9.3

Energizer

In deze energizer is het de bedoeling om zo snel mogelijk iets aan te raken of te pakken in de buurt van je werkplek.

- “Kom uit je stoel en raak aan: blauw!”
Deelnemers springen zo snel mogelijk op en laten voor de camera zien dat ze iets met de kleur blauw aanraken.
- “Kom uit je stoel en pak een voorwerp waarvan de eerste letter begint met een B

Ellen Noppe @ellennoppe · 20 nov.

...

Al 78 pakken hagelslag, jam, pindakaas en chocopasta ontvangen en we gaan in Noordwijk door met inzamelen tot 1 december. Het hele voetbalteam van Tom heeft gisteren broodbeleg ingezameld, hoe gaaf is dat. [#1cmbroodbeleg](#) top actie van [@wijkagentericlz](#) voor de [@VoedselbankL](#)

Hoe staat het met [#1cm broodbeleg](#)?

Definitie van een groep

In de groepsdynamica wordt gesproken over een groep als aan de volgende kenmerken wordt voldaan (geen dwingende opsomming):

- *tussen 2 en de 20 personen*
- *gemeenschappelijk doel*
- *directe interactie tussen de leden*
- *onderling van elkaar afhankelijk voor het resultaat*
- *er is sprake van een groepsstructuur en (werk)afspraken*

Soorten groepen

Bron <https://mens-en-samenleving.infonu.nl/sociaal/141944-soorten-groepen-in-de-sociologie.html>

Primaire groepen

- Het is niet voor niets dat 'het gezin' het prototype is van een primaire groep. Dit type groep wordt omschreven als heel belangrijk voor mensen en je maakt er ook deel van uit vanaf dat je geboren wordt. Primair verwijst dus naar 'belangrijkste' of 'op de eerste plaats'. In deze groep domineert de sociaal-emotionele verbondenheid boven het taakgerichte aspect. Men richt de aandacht naar acceptatie van elkaar en het behouden van informele relaties, alsook presenteert de groep zich als een hechte eenheid naar de buitenwereld.

Secundaire groepen

In een secundaire groep is niet de sociaal-emotionele verbondenheid het belangrijkste, maar wel het gemeenschappelijk doel dat de leden voor ogen hebben. Er is sprake van meer formele relaties tussen de groepsleden en in tegenstelling tot de primaire groep is uit- en intreding van leden veel gemakkelijker. Kenmerkend is ook dat ieder individu in deze groep zijn eigen specifieke taken heeft en deze tot een goed einde moet brengen. Een voorbeeld van een secundaire groep is een groep collega's op het werk.

Taak van een groep

Een groep kent taakaspecten en sociaal-emotionele aspecten.

Het taakniveau verwijst vooral naar de inhoud van de groepsactiviteit, dus naar **wat** er gezegd en gedaan wordt. Het sociaal-emotionele niveau verwijst naar de manier waarop de groep zich organiseert voor die taak, onder meer tot uiting komend in **hoe er met elkaar omgegaan** wordt. (=groepssfeer)

- Wat is de taak van deze klas?
- Hoe is de groepssfeer in deze klas?

Rollen in de groep

Rollen en rolverdelingen ontstaan overal waar mensen elkaar ontmoeten. In de samenleving kennen we daarvan talloze voorbeelden, zoals de rollen van arts en patiënt, leraar en leerling en hartsvriendin en hartsvriendin. Zonder dat dat nu zo bewust gaat, maken we als het ware afspraken over standaardgedrag dat hoort bij de rolverdeling in zo'n relatie. Ook in groepen komen wij rollen tegen. We definiëren een rol in een groep als: *een kenmerkende combinatie van gedragingen die de groepsleden in de loop der tijd van een bepaald groepslid (en het betreffende groepslid van zichzelf) verwachten.*

Een voorbeeld is de rol van 'Samenvatter': het groepslid dat goed het geheel kan overzien en tot vreugde van de andere groepsleden het gesprek helder weet samen te vatten als de discussie erg ingewikkeld wordt.

Een rol van een groepslid wordt deels bepaald door de functie ervan in de groep en deels door de functie ervan voor de persoon zelf.

Taakgerichte rollen (dragen bij aan de taak)	Procesrollen	Dysfunctionele rollen
Voorzitter	Aanmoediger	Clown (= grappenmaker extreem)
Criticus	Samenvatter	blokkeerder
Informatie zoeker	Tijdbewaker	Agressief
Bij de les blijver	Creatieveling	Spelletjes spelen (wie is de best)
Werkkracht (de mier)	Bruggenbouwer (lijmt de verschillende subgroepen)	
Initiatief nemer	Grappenmaker (gedoseerd)	
	Groepsgevoel verwoorden	

Rollen in de groep/ Groepsrollen |

Een spel om op het spoor te komen van groepsrollen

Ik ga op vakantie en jij gaat mee. Jij geeft aan wat je mee wilt hebben.

Bijvoorbeeld ik neem mee een trui; en afhankelijk van mijn criterium (wat het hele spel hetzelfde blijft – mag je wel of niet mee)